

lavere arealproduktivitet sammenlignet med konvensjonell produksjon. Dette gjør seg særlig gjeldende i kornproduksjonen, med spesielt store utslag i de store kornområdene på Østlandet der det er lav husdyrtetthet. Avlingsnedgangen er størst på næringsfattige arealer uten husdyrgjødsel.

Det økologiske kornarealet var i 2012 på ca. 81 000 dekar, dvs. 2,7 % av kornarealet.

4.9 Økonomien i kornproduksjonen

Antall kornprodusenter er redusert fra omlag 22 000 i 1999 til 13 500 i 2010. Samtidig har gjennomsnittlig kornareal (eid + leid) pr. jordbruksbedrift økt fra 150 dekar i 1999 til 240 dekar i 2012.

Etter en lengre periode med til dels betydelig avlingsvekst, har økningen i avlingsnivået flatet ut de siste 10 - 15 årene (Figur 4.2.1).

På 1990 tallet ble kornprisen redusert med omlag én krone pr. kg. Pris endringen ble i hovedsak kompensert gjennom økte arealtilskudd. Kornprisene falt i hele perioden fra 1991-2008, mens arealtilskuddene ble økt noe. De siste fem årene har imidlertid kornprisene hatt en beskjeden økning, og kornprisen lå i 2010 12 % høyere enn i 2000. Tabell 4.10.1. viser at arealtilskuddet utgjør i gjennomsnitt kr 0,89 pr. kg korn omregnet til kornpris basert på utbetalt arealtilskudd i 2011 og gjennomsnittlig areal og avling for perioden 2007 - 2010. Arealtilskuddene betyr mest i Trøndelag, og minst på Østlandets flatbygder.

Tabell 4.9.1 Arealtilskudd omregnet til kornpris, basert på registrert areal, kornleveranse og utbetalt arealtilskudd i 2012. Kilde: SLF

Område	Kr/kg
Østlandets flatbygder	0,74
Andre bygder på Østlandet	0,94
Trøndelag	1,29
Gjennomsnitt for kornområdene	0,89

Driftsmiddelprisene har i perioden 2000 - 2010 økt betydelig mer enn kornprisen (tabell 4.9.2). Særlig gjelder dette gjødsel og drivstoff. Gjødselprisen har steget med hele 84 % fra 2000 til 2010, og prisen på energi og smøremidler har økt med 75 % i den samme perioden. Prisindeksen for skurtreskere viser en stigning på 36 %, mens leieprisen for kornjord har steget med 12 % i den samme perioden.

Tabell 4.9.2 Utviklingen av prisindeksen for inntektene i kornproduksjonen og for ulike innsatsfaktorer. Korninntekter inkl. arealtilskudd er beregnet ut i fra AK-tilskudd (sone 1), RMP-tilskudd og verdien av en byggavling på 365 kg/daa. Kilde: Budsjettnemda for jordbruket og NILF: Håndbok for driftsplanlegging

	1990	1995	2000	2005	2010
Kornpris	170	110	100	95	112
Korninntekter per dekar, inkl. arealtilskudd	109	93	100	103	118
Gjødsel	120	116	100	118	184
Energi og smøremidler	47	85	100	131	175
Andre kostnader i planteprod.	86	98	100	112	128
Skurtreskere	-	104	100	116	136
Jordleie, kornjord	-	-	100	105	112

Summen av alle elementene som er beskrevet ovenfor, har resultert i at vederlaget pr. årsverk i kornproduksjonen ikke har økt i perioden 2000 -2010. Kornproduksjonen har knapt hatt nominell inntektsvekst siden 2000, mens andre jordbruksproduksjoner, og særlig andre samfunnsgrupper, har hatt en betydelig inntektsvekst. Mens kornproduksjonen i 2000 hadde bedre lønnsomhet enn de